

**Baltijos Clean and Green Energy Conference (Baltijos šalių
švarios ir žaliosios energijos konferencija)**

EBRD veiklos apžvalga

Julien Mauduit

Banko vyr. vadybininkas, Energijos ir energijos ekonomikos padalinys
Talinas, 2009 m. spalio 15 d.

1. EBRD veiklos apžvalga

EBRD: regiono lyderis

32-jų atstovybių 27 valstybėse tinklas

4

EBRD: įsipareigojimus vykdomasis ir augantis bankas

☒ AAA klasės tarptautinė finansinė
institucija, įkurta 1991 m.,
kurių savininkais yra 61 kilmės šalies ir du
užsienio akcininkai

☒ Turtas: virš 2,300
sandorių, kurių vertė yra virš 44 milijardų eurų,
sudarytų per 1-ji 2009 m. ketvirtį

☒ Kapitalas: 20 milijardų eurų skiriama tik
Rytų ir Centrinės Europos bei buvusioms sovietų sąjungos šalims

☒ Specialusis įsipareigojimas: palengvinti perėjimą prie
rinkos ekonomikos

milijardų eurų

0

4

8

12

16

20

24

28

32

36

40

44

'00' '01' '02' '03' '04' '05' '06' '07' '08' '09

2009 m. birželio 30 d. duomenimis

5

EBRD: pagrindiniai veiklos principai

- ▣ Visiems projektams taikyti saugios bankininkystės principus
 - Mes nesubsidijuojame
- ▣ Palengvinti perėjimą prie visiškos rinkos ekonomikos
 - Prioritetas – remti privatųjį sektorių ir rinkos plėtrą
- ▣ Remiame, bet neišstumiamo privačių investuotojų: papildymas
 - Esame didesnio ir su didesne rizika susijusio finansuotojų įsitraukimo katalizatorius
 - ▣ Užtikrinti saugią aplinką ir ilgalaikę raidą

6

2. EBRD finansavimo pajėgumas

7

EBRD paslaugos

Paskolos

- ▣ Projektų finansavimo paskola
- ▣ Įmonių finansavimo paskola su patikslinta panaudojimo paskirtimi
- ▣ Tvirta/vietos valiuta
- ▣ Vidutiniai ir ilgalaikiai pradiniai terminai (>15 metų)
- ▣ Kintamos/fiksuotos palūkanos
- ▣ Ekologinių projektų finansavimas (Carbon finance)

Nuosavas kapitalas

- ▣ Paprastosios arba privilegijuotosios akcijos
- ▣ Privatizacija
- ▣ Kvazi-nuosavas kapitalas

8

EBRD: komercinio finansavimo subalansavimas

- ▣ **Komercinių investicijų katalizatorius:** kiekvienas investuotas arba EBRD paskolintas euras iš kitų šaltinių pritraukia 3.1 €
- ▣ **Nuosavas kapitalas:** investuodami su pagrindiniu rėmėju, mes mažiname nuosavo kapitalo našumą ir didiname vertę per partnerystę
- ▣ **Skolos sindikavimas:** EBRD bankas gali visą arba dalį senesnės skolos sindikuoti į akcinės bendrovės struktūrą
- ▣ **Bendras skolos finansavimas:** EBRD bankas dirba su arba išvien su kitais komerciniais bankais, turėdamas skolos paketo dalį

9

3. Energijos ir energijos ekonomikos grupė: maksimalus dėmesys ir patirtis

10

Svarbiausi tikslai

- ▣ Remti tas sektoriaus reformas, kurios leidžia energijos sektoriams funkcionuoti pagal rinkos dėsnius (t. y. konkurenciją, rinkos liberalizavimą, privačią nuosavybę)
- ▣ Stiprinti regionų struktūras (valstybių sienas kertančias perdavimo linijas, prekybą energija)
- ▣ Teikti prioritetą aplinkosaugos, energijos efektyvaus naudojimo ir atsinaujinančios energijos projektų investicijoms

11

PEU: energijos sektoriaus finansavimas

PEU finansavimas pagal regionus (1995-2009, nuo metų pradžios iki dabar)

Pietryčių Europa 18%
Rytų Europa 9%
Vakarinė Balkanų sritis ir Turkija 17%
Rusija 26%
Centrinė Europa ir Baltijos šalys 14%
Centrinė Azija ir Kaukazas 16%
100% = 3.85 milijardų €

- ☒ **3.85 milijardų €** vertės EBRD energijos ir energijos ekonomikos projektų finansavimas, kurių bendra vertė - 16 milijardų €
 - ☒ **Privatizacija:** Pagrindinės investicijos energijos sektoriaus privatizacijoje Moldovoje ir Lenkijoje
 - ☒ **Nepriklausomiems energijos gamintojams (IPPs)** skiriamas didelis dėmesys: Pak, Belchatow
 - ☒ **Atsinaujinančios energijos gamyba** sudaro 7% bendro finansavimo, įskaitant „FreEnergy“ projekto vėjo jėgainių parkus ir „Saturn biomass“ projektą
- Pastaba: SEE sudėtyje - Rumunija ir Bulgarija
Šaltinis: EBRD duomenys*

12

Bendradarbiavimo su PEU privalumai

- ☒ Lanksti sandorių sudarymo struktūra
- ☒ Skolų finansavimas tiek valstybiniame, tiek ir privačiame sektoriuje
- ☒ Sindikavimas, turint privilegijuoto kreditoriaus statusą
- ☒ Prieigos prie papildomos skolos katalizatorius

- ☒ Stiprus tarptautiniu mastu pripažintas partneris, turintis ilgalaikę perspektyvą
- ☒ Politinės ir reguliacinės rizikos mažinimas
- ☒ Politinis dialogas su vyriausybe ir reguliuojančiomis institucijomis
- ☒ Nemokama techninė pagalba
- ☒ Finansavimo ir paleidimo į darbą stebėseną

- ☒ Strateginių investuotojų parama
- ☒ Kokybės investicijų suvokimas
- ☒ Geros žinios apie sektorių per valdybos narius
- ☒ Geras įmonės valdymas
- ☒ Prieigos prie papildomo nuosavo kapitalo katalizatorius
- ☒ Neutralios šalies padėtis

EBRD papildoma vertė
Akcininkų vertė
Skola
Nuosavas kapitalas

13

4. EBRD Baltijos šalyse

14

Investicijos Baltijos šalyse

15

Investavimo struktūra pagal sektorius

384 milijonų EUR

Bankai	39%
Agri	2%
Nekilnojamas turtas	4%
Telecom	3%
Equity Funds	18%
P&E	8%
GI	2%
Transportas	8%
MEI	16%

16

Baltijos energijos sektoriaus problemos

- ☒ Būsimasis galingumas
- Trūkumai / Ignalinos atominės elektrinės (INPP) uždarymas
- ☒ Krizių sprendimas
- ☒ Atsinaujinančių energijos šaltinių santykinės dalies didinimas
- ☒ Efektyvumo/ konkurencingumo stoka
- ☒ CBEM sukūrimas / Rinkos reguliavimo panaikinimas
- ☒ Santykiai su ES

Labai didelė EBRD finansavimo paklausa

17

5. EBRD ir atsinaujinančios energijos šaltiniai

18

EBRD regionas: dabartinė padėtis

- » **Lenkija** – daugelis vietinių vystytojų ieško strateginių partnerių, GC rinka – ankstyvoje stadijoje, finansavimas ir statyba prasideda dabar, tikimasi 100MW – 300MW pa augimo
- » **Vengrija** – maža rinka, apribota licencijų sąlygomis
- » **Čekijos Respublika/Slovakija** – aktyvi raida, daugiausiai smulkūs projektai
- » **Baltijos šalys** – geras potencialas - keletas smulkių projektų dabar raidos stadijoje arba užbaigti
- » **Kroatija** – vyriausybės pozicija palanki, 12 metų įstatymais nustatyti tarifai, kai kuriose vietose vystomi projektai
- » **Bulgarija** – vyriausybės pozicija palanki, reguliacinių įstatymų atnaujinimas, keletas stambių projektų dabar artėja prie finansavimo stadijos
- » **Rumunija** – nauji „Žaliųjų sertifikatų“ (Green Certificates) įstatymai, dabar tinkamas laikas eiti į rinką. Neseniai įgyvendinti stambūs vystytojų sandoriai
- » **Rusija** – labai didelis potencialas, pirmieji palaikantys įstatymai priimti 2009 m. vasario mėn.
- » **Ukraina** – labai didelis potencialas, atsinaujinančios energijos planai priimti 2008 m. spalio mėn., bet susiję įstatymai dar nepriimti

19

Atsinaujinančios energijos gamybos rėmimas

- » **10 projektų finansavimas nuo 2006 m., kurie sudaro 7% EBRD energijos sektoriaus finansavimo**
- » **Smulkios hidroelektrinės:** investavimas į smulkias hidroelektrines Bulgarijoje, Georgijoje ir Armėnijoje. Be to, bankas palaiko regiono raidą, rengdamas strateginį aplinkos įvertinimą, kurio reikia palaikant naujų projektų planavimą
- » **Vėjo jėgainės:** iki šios dienos tiesiogiai finansuoti 5 vėjo jėgainių parkai Turkijoje, Bulgarijoje, Estijoje ir Lenkijoje
- » **Geoterminis projektas:** investicijos į pirmą stambią geoterminę elektrinę Rytų Rusijoje
- » **Biomasa:** dabar tiriamos vamzdynu tiekiamos žaliavos galimybės Lenkijoje ir Vengrijoje
- » **Politinis dialogas**
 - » Tyrimai Rusijoje dėl RE paramos
 - » Atnaujinamos energijos tarifų tyrimai Ukrainoje

20

EBRD: Neseniai įgyvendinti RE sandoriai, I dalis

☒ **Saint Nicholas vėjo jėgainių parkas – Bulgarija (2008 m. spalio mėn.)**

- 156MW vėjo jėgainių parko Kavarna regione statyba ir paleidimas į darbą
- Finansavimas: 137 milijonų EUR ilgalaikė skola
- Rėmėjas: AES GEO Energy Ltd

☒ **Iberdrola Estijos vėjo jėgainės – Estija (2008 m. lapkričio mėn.)**

- 150MW Lūganuse vėjo jėgainių parko projekto, esančio apie 120 km į Rytus nuo Talino ir arti Baltijos jūros, raida
- Finansavimas: EBRD skiria 900,000 EUR raidos nuosavo kapitalo

☒ **Tychowo vėjo jėgainių parkas – Lenkija (2009 m. balandžio mėn.)**

- 50MW vėjo jėgainių parko Šiaurės Lenkijoje statyba ir paleidimas į darbą
- Finansavimas: ilgalaikė 126 milijonų skola, kurią finansuoja PLN
- Rėmėjas: RP Global of Spain

21

EBRD: Neseniai įgyvendinti RE sandoriai, II dalis

☒ **Rotor vėjo jėgainių parkas – Turkija (2009 m. gegužės mėn.)**

- 135 MW projekto Pietų Turkijoje statyba ir paleidimas į darbą
- Finansavimas: 45 milijonų EUR ilgalaikė skola
- Rėmėjas: Zorlu Elektrik Uretim A.S.(Zorlu Enerji)

☒ **„FreEnergy“ projektas – Estija (2009 m. birželio mėn.)**

- 331 MW galingumo vėjo jėgainių Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje raida, statyba ir paleidimas į darbą

- Finansavimas: EBRD skiria beveik 336.5 milijonų EEK raidos nuosavo kapitalo; tai sudarys apie 35% „FreEnergy“ projekto

☒ **Saturn Biomass“ projektas – Lenkija (2009 m. rugpjūčio mėn.)**

- Esamos šiluminės elektrinės ir elektrinės plėtra, įskaitant boilerio kūrenimo anglimis pakeitimą kūrenimu biokuru
- Finansavimas: iki 30 milijonų EUR dydžio ilgalaikė skola

22

EBRD kontaktai

Julien Mauduit

Baltijos šalių regiono banko vyr. vadybininkas
+44 (0) 207 338 7568
MauduitJ@ebrd.com

One Exchange Square, London, EC2A 2JN
www.ebrd.com www.ebrdrenewables.com

Matti Hyrynen

Vilniaus atstovybės vadovas
+370 5 263 85 00
Hyrynem@ebrd.com

23